

19. šte. v.

Ljubljana, 31. oktobra 1920.

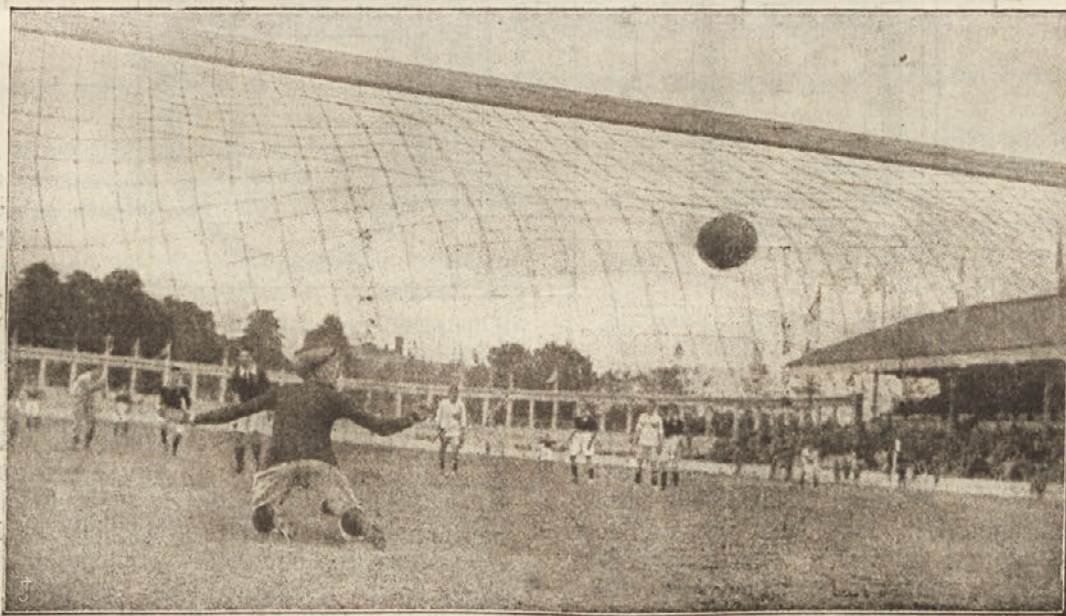
I. leto.

Izgleđi zimsko-sportne sezone 1920/21.

Stremljenje mestnega občinstva, krepiti svoje od načina mestnega življenja oslabiljeno telo tudi po zimi z gibanjem v prosti naravi, je povročilo krepek razvoj zimskega sporta. Tudi pri nas se je pred vojno prav pridno sankalo, prirejali so se smuški kurzi ter tekme v treh glavnih strokah zim. sporta, t. j. v drsanju, sankanju in smučanju. Druge stroke oziroma variacije zgoraj navedenih so bile pač pri nas še nepoznane. Ni pa

naravna drsališča. Res da vsled demarkacijske črte ni še odprta ožja domovina smuškega sporta — Bloke — vendar ima Ljubljana nadomestilo z Gorenjsko. Bližja okolica Celja nudi dovolj prilik za vsak zimski sport, okolica Mislinja ob državni železnici v Dravograd pa nudi izvanredno lep smuški teren z dolgo snežno dobo. Od Celja je dostopno tudi Pohorje, koje severno pobočje služi v prvi vrsti bližnjemu Mariboru za izvajanje zimskega sporta.

Specijalnih klubov za zimskih sport v Sloveniji izvzemši smučarskega kluba v Ljubljani še nimamo. Pač pa goje različni sportni klubi potom svojih sekcij zim-

Olimpijada: Tekma Holland—Sweden, kazenski strel na gol.

dvoma, da bi bil pri nas že razvit lep zimski sport, da ni bil razvoj po vojni prekinjen.

Začeti zopet z zimsko-sportnim delovanjem je naloga »Sportne zveze«, zimsko-sportnih klubov in zimskih sportnih sekcij ostalih klubov. Upajmo, da bo za gojitev zimskega sporta vreme ugodnejše kot v pretekli izvanredno topli zimi, v katerem slučaju je pričakovati, da bo zimsko-sportna sezona v Sloveniji vredna naslednica letošnje poletne sportne sezone.

Predpogoji za to so v Sloveniji podani. Vsa večja mesta imajo v svoji bližini primeren teren za izvajanje zimskih sportov ter so tudi povsod na razpolago vsaj

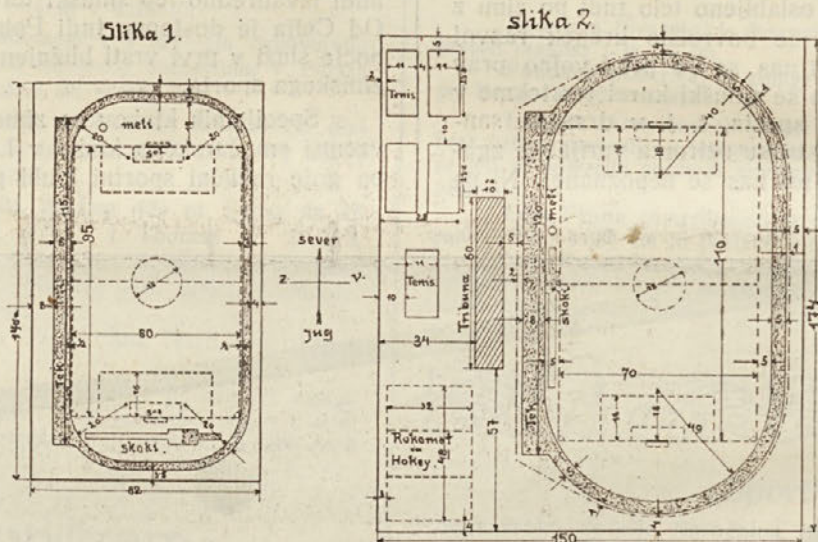
ski sport. Priporočati pa bi bilo, da več klubov skupaj prevzame organizacijo zimskega sporta v svojem mestu, skrbi za primerna sankališča, drsališča in za prirejanje smuških kurzov. Kar se tiče specijelno smuškega sporta smo prepričani, da bode v Ljubljani skrbel za trajni smuški kurz ljubljanski smučarski klub ter da bode ta, svojo namero, si urediti stalno zimsko zavetišče na južnem pobočju Savinskih Alp, tudi uresničil. Za Celje pa priporočamo prireditev smuškega kurza ob času božičnih počitnic v Mislinju, Maribor pa si bo menda izbral kot središče svojega delovanja Sv. Arh na Pohorju.

»Sportna zveza« bode skušala pripraviti v Bohinju in na Bledu zimsko-sportne naprave, ki bodo primerno tudi za tekme večjega stila. Namerava se zopet popraviti sankališče »Belvedere« v Bohinjski Bistrici, dobiti v najem primeren prostor za napravo smučkega skakališča ter skrbeti za trajen strokovni poduk v vseh zimskih sportih. Ako ne bo nenadnih zaprek, je izvršitev zagotovljena. Izmed tekem se bodo vršile tekme v sankanju in smučih v Bohinjski Bistrici, tekme v drsanju pa na Bledu ter predvideva »Sportna zveza« v glavnem terminu okoli Novega leta in Svečnice za razpis tekem za prvenstvo Slovenije in za prvenstvo Jugoslavije. Za izvršitev slednjih bo kompetentna sportna oblast z ozirom na klimatične razmere gotovo poverila »Sportno zvezo«.

Če še omenjamo, da se bodo predvojnne smučke markacije, ki so obstojale v okolici Bohinja in Bleda obnovile in da bodo železniške uprave omogočile poset Bleda in Bohinja čez nedelje tudi Zagrebčanom, mislimo, da bo obnovitev zimskega sporta imela za posledico tudi okrepitev zimsko-tujkega prometa na Gorenjskem. Krasota Alp v zimi v zvezi z navedenimi sportnimi napravami bode gotovo privabila mnogo nedeljskih posetnikov iz Ljubljane in Zagreba, pričakuje se pa tudi stalnih gostov iz Beograda.

Vsak sportni klub naj si po možnosti preskrbi svoj lasten prostor. Samo ako dopušča število izvršujočih članov, se prostor lahko stavi na razpolago še članom kakega drugega kluba, ki še nima lastnega vežbališča. Kadar se izbira zemljišče za sportni prostor, se mora gledati, da prostor ni preveč oddaljen od mesta, oziroma sedeža dotičnega kluba. Izogibati se je zemljišč, ki leže ob prašnih prometnih cestah, ker sveži in čisti zrak je sportnemu prostoru najnujnejša potreba. Vežbališče naj leži v nasadu ali kraj gozda; ugodno je, ako je obsajeno s senčnatimi drevesi. Dolžina igrišča mora ležati v smeri od severa proti jugu, tako da pada sonce na igrišče vedno od strani in ne ovira ne dopoldanskih ne popoldanskih vežbanj in tekem. Prostor mora biti popolnoma raven, ni pa neobhodno potrebno, da je čisto vodoraven, ker izkušnja uči, da malenkostno v dolžino nagnjeni prostori navadno ne ovirajo iger. Velike važnosti je nadalje suha lega. V tem oziru so izredno ugodna visoko ležeča zemljišča (n. pr. Letná v Pragi) in zemljišča pri katerih so spodnje plasti peščene in ki imajo le tenko plast zemlje (humusa), tako da voda v slučaju dežja hitro pronica. Nogometno igrišče mora biti po praktičnih izkušnjah najmanj 95 m, največ 110 m dolgo ter najmanj 60 m, največ 70 m široko. Pravila določajo mere 95—110—45—65, vendar je širina pod

Ing. S. Bloudek:

Sportni prostori.

Uspešen razvoj vsakega sportnega kluba zavisi od njegovega sportnega prostora. Čim boljše urejen prostor ima in čim ugodnejšo lego ima prostor, tem lažje uspeva klub in tem hitrejši je njegov napredek. Ravno v pomanjkanju primernih vežbališč leži velika krivda, da so nekateri naši klubi dosegli letos razmerna majhne sportne uspehe. Zato morajo vsa naša sportna društva skrbeti, da si sedaj, ko se bližamo koncu sezone, izberejo in pridobijo sportne prostore ter jih do pomladanske sezone primerno uredijo. Nekateri naši klubi že razpolagajo s prostori, žalibog so pa ti prostori večinoma zelo pomanjkljivo in enostransko urejeni. Tudi taki klubi morajo napeti vse svoje sile, da prostore izboljšajo. Podpirati morajo to delovanje tudi naše širše organizacije, Sportna Zveza in Nogometni Podsavez.

Namen članka je dati našim klubom navodila glede izbire in strokovnjaške preureditve sportnih vežbališč ter nabave pravilnega sportnega orodja posebno z ozirom na lahko atletiko in ženski sport, ki sta se pri nas pravkar začela razvijati.

60 m premajhna za redno igro. Pri določitvi lege igrišča v celotnem razpoložljivem zemljišču se mora takoj upoštevati okrog igrišča še tekališče, prostor za skok ter prostor za gledalce. Ako dopušča velikost razpoložljivega sveta, je dobro določiti še prostore za nogometne predvaje, damske igre in tenis. Lega teh prostorov napram glavnemu igrišču je poljubna, paziti je kvečjemu, da niso preveč oddaljeni od garderob. Radi popoldanskega solnca je najugodnejša lega prostora za gledalce na zapadni strani (glej sliko 1). Tam stoji navadno tudi tribuna. Umestno je misliti že pri določanju lege igrišča in tekališča na prostor za tribuno. Za naše razmere primerna širina tribune znaša 6 do 10 m, prostor pred tribuno do tekališča naj znaša 5 do 10 m. Na zapadni strani igrišča naj se nahaja tudi razširjeni del tekališča za tek na kratke distance do 110 m. Širina tekališča na tem mestu naj bo 6 do 8 m, pri ostalem tekališču zadostuje 3 do 5 m, tako da tečejo lahko najmanj 3 tekači drug poleg drugega. Med autčrto igrišča in tekališčem mora ostati radi metanja iz auta najmanj $\frac{1}{2}$ m širok pas. Tekališče se v kotih lahko dotika igrišča. Ovinki tekališča ne smejo imeti manjšega polmera od 20 m, ter morajo biti proti igrišču nekoliko nagnjeni. Prostora med tekališčem in severno oziroma južno golčrto sta urejena za skok in metanje. Ako širina skupnega sveta dopušča,

je ugodneje za skok in metanje določiti 5 m širok prostor med zapadno autërto in širokim delom tekališča (slika 2). Kakor iz slike 1. razvidno, mora biti najmanjši sportni prostor 140 m dolg in najmanje 92 m širok.

Slika 2. nam kaže načrt modernega sportnega prostora, ki je urejen za sledeče panoge sporta: nogomet; hockey, rokomet, tek, skok, metanje in tenis (olimpijski sport). Tudi za postavbo telovadnega orodja je na razpolago dovolj prostora.

Nogometno igrišče in tekališče imata najugodnejše dimenzije in najboljšo lego. Med širokim delom tekališča in igriščem je prostor za skok in metanje. Ugodna mesta za nogometne predvaje sta prostora za obema goloma (daljina 22 m). Za vsakim golom glavnega igrišča stoji v oddaljenosti 4 m še en gol za predvaje. Okrog tekališča je postavljena 1 m visoka ograja, med zapadnim delom ograje in tekališčem preostaja prostor za dve vrsti klopi. Izven ograje se nahaja na zapadni in vzhodni strani nasip za gledalce. Za zapad-

tekme so vedno polnoštevilno obiskovane in klubi se bogate. Nasprotno pa je življenje tu nad vse drago. Igralec, ki je sicer, vzemimo delavec, ne more s svojo mesečno plačo prehranjevati sebe in svoje družine. Javna tajnost je, da uživajo igralci v klubih vse mogoče ugodnosti, da jim klubi prirejajo po treningu in tekmah večerje in še več, da celo izplačujejo mesečno igralcem prvega moštva gotove zneske eni več, drugi manj. Zato se boljši igralci pač potegujejo, da pridejo v one klube, ki plačajo več in od tod to silno prehajanje igralcev v druge klube.

To pa ne more iti dalje in tudi klubi sami so to izpredvideli. Vprašanje profesionalizma je dozorelo in čaka rešitve. Med tem so se pa pojavila naenkrat čisto profesionalna moštva na Dunaju, Budimpešti, Pragi in Berlinu, pa tudi v inozemstvu. Na Dunaju obstojata tretno 2 kluba, sestoeča popolnoma iz profesioniranih igralcev. Med tem, ko so se glede prvega kluba »Wiepro« že nekoliko pomirili, se je sedaj ustanovilo

Sportni teden: Parova dvojka, s krmarjem, Medved, Golob, krmar Medved, prva v tednu moških dvojk.

nim nasipom je prostor za tribuno. Pod vzvišenimi sedeži tribune se nahajajo garderobe in umivalnice, v bližini so nadalje prostori za tenis, hockey in rokomet (damski sport).

Toliko o izbiri in prireditvi sportnih prostorov. Nasvete, kako praktično napraviti in vzdrževati prostore za posamezne panoge olimpijskega sporta, podamo prihodnjič. (Dalje sledi.)

Profesionalizem.

V zadnjem času se vedno bolj pojavlja pereče vprašanje o profesionalizmu. Do letos se je še nekako držalo, a sedaj je moralo priti na dan in povsod se živahno razpravlja o tej zadevi. Kakor povsod, se je ta beseda »profesionalizem« pojavila tudi že v Jugoslaviji in sicer v Vojvodini in ne dolgo, pa se bo vtihotapila tudi v naše klube.

Na Hrvaškem se namreč opaža, da mnogo igralcev iz Zagreba hodi v provincijo igrati za druge provincijske klube. Tudi je prehod iz posameznih klubov v druge vedno bolj pogost, kar bi se moralo bolj nadzorovati in uvesti za to stroge norme. Kajti tako prehajanje, posebno ako se dogaja češče, je nečasno in bi se moralo kaznovati. Tako je v Španiji uvedena za prestop iz enega kluba v drugega karencena enega leta, za prestop v drugo mesto pa celo dveh let.

V velikih mestih so te razmere še bolj čudne, (n. pr. na Dunaju). V teh mestih je sport na višku,

novi podjetje na podlagi podobnih načel. Obe podjetji razpolagata s potrebnimi denarnimi sredstvi, lastnimi igralci in lastnim igriščem.

Najsi bodo ta podjetja na dobri ali slabi denarni podlagi, nam vendar kažejo, da se kapital zanima za sport, tako da bi bil tudi ta popoln. v rokah mamona. Življenska možnost popolnoma profesionalnih moštev je zelo dvomljiva, toda škoda, ki jo povzročajo, je neprecenljiva.

Vprašanje je, kako to preprečiti. Očividno je, da so vsi nasprotni čistemu profesionalizmu, drugi pa so za mešani profesionalizem, tako, da bi bilo med vsakim moštvom posameznih klubov nekaj profesionalistov. Dne 26. septembra so sklepali na Dunaju o tej zadevi, a prave rešitve iz te zagate niso našli. Večina je bila mnenja, da za sedaj stvari še ni mogoče rešiti, vendar pa se že sedaj mora pobijati vsak novi pojav te »obrta« v sportu. Čisti profesionalizem, kakor n. pr. na Angleškem je tu nekaj drugega. Angleški narod, ki je zmožen, da pazi in skrbi za red, je v tem slučaju postavil tako stroga pravila glede profesionalizma, da je vsaka nerednost, kakor podkupovanje, nagrade itd., od strani klubov samih skoro izključena. A to je mogoče le na Angleškem. V Nemčiji in gotovo tudi pri nas bi pa bil začetek profesionalizma konec idealnega sporta, ko se mladina iz ljubezni do sporta samega poda na trdo delo in ko zdrava konkurenca pospešuje razvoj.

In sedaj naj bi bil sport poklic kot drugi? Igralci si bodo v svesti, da igrajo za denar in bodo igrali le, ker je to njihov poklic. Pa tudi gledalci si ne bodo več

na jasnem, ali morda ni bila cela igra podkupljena ali izid tekme potvorjen, kakor se to že dogaja pri konjskih dirkah in pri profesionalnem borenju in boksanju.

Vsi znaki kažejo, da stopa nova era za sport in skoro bomo videli, ali je bila naša bojazen upravičena ali ne. Za sedaj pa je naša naloga, da branimo amateurstvo, ker ni potrebno, da sledimo drugim narodom tudi v tem, kar ni lepo in prav.

O začetku profesionalizma, ki se je pojavil v Vojvodini, piše med drugimi tudi novosadski sportni tednik »Smotra«. V Vojvodini so klubi izvabili igralce seveda samo boljše, na način, ki je vsega obsojanja vreden. Priskrbovali so jim stanovanja in dobre službe ter jim bili ne redko celo v denarno pomoč. Rafinirani spekulantlanti so vzeli celo stvar v svojo dobičkaželjne roke, in ti so glavni aranžerji. Njih namen je, da pridejo s pomočjo novosadskih in subotičkih trgovcev in veleposestnikov do potrebnega kapitala za vzdrževanje profesionalnih igralcev, ki bi dobivali mesečno plačo in popolno oskrbo. Razven tega pa bi to moštvo imelo popolnoma značaj amateurjev. Najprej bi ti igralci obiskali vsa važnejša mesta Jugoslavije, potem pa bi se podali tudi v inozemstvo, manj v svrhu proučevanja modernega sporta, kakor za pridobitev novih dobrih članov.

Zenski rokomet.

Ilirija A (rdeča skupina) : Ilirija B (zeleni skupina) 8 : 1 (5 : 0).

Pred 4 tedni je ustanovila Ilirija damsko sekcijo za rokomet. Članice so se pod vodstvom g. Loosa, ki je dajal prva navodila in razlagal osnovne pojme, marljivo oprijele treninga. Napredovale so v kratkem tako, da se je sekcija odločila prirediti v nedeljo 24. t. m. javno tekmo, katere glavni namen naj bi bil pokazati prednosti te dandanes drugod zelo razširjene sportne panoge, spodbuditi dosedanje članice k nadaljnemu treningu in pridobiti sekciji nove članice za nadaljne skupine. Nehote je sekcija podala s to prireditvijo bilanco svojega letošnjega delovanja, s katero je lahko povsem zadovoljna.

Tekmovali ste dve skupini po 7 članic, ena skupina v zelenih, druga v rdečih barvah. Tekma se je pričela kakor vselej pri prvih nastopih s precejšnjo tremo na obeh straneh. Obe skupini ste se je kmalu otresli in igra se je pričela lepo in živahno razvijati. Obe skupini ste imeli prav dobro napadalno črto, zlasti agilna je bila med rdečimi gdč. Petričeva II. Izvrstna je bila na obeh

Sportni teden: Štirica : Jencič, Debeljak, Mencinger, dr. Zupanc, Krmar, Vrtačnik, prva v tekmi štiric.

Na Nemškem so se mnogo pečali z rešitvijo vprašanja o profesionalistih. Če tudi se manjši klubi ne zanimajo dosti, se pa opaža pri boljših klubih veliko zanimanje in skrb glede nadaljnega razvoja profesionalističnih igralcev. Splošno vlada mnenje, da finančni položaj takih klubov ne dopušča vpeljave niti mešanih profesionalističnih moštev in da se bo moralo razvoj profesionalizma posebno še na kapitalistični podlagi z vsemi mogočimi sredstvi ovirati in preprečiti.

Isto, kar velja za Nemčijo, velja še posebno za Jugoslavijo. Med tem ko je razvoj sporta tam dosegel visoko stopnjo, smo mi šele pri začetku. In če smatrajo Nemci profesionalizem za največjo nevarnost, ki preti sportu, moramo mi to nevarnost tem bolj povdarjati in staviti vse moči za preprečitev vpeljave profesionalizma v našo domovino; na drugi strani pa skrbeti za povzdig našega mladega čistega sporta.

straneh tudi krilska črta, obramba pa je bila odločno močnejša pri rdečih. Gdč. Počivavnikova v голу in gdč. Bambičeva kot branilec ste se naravnost odlikovali in imata odločilno zaslugo, da je zmagala rdeča skupina. Če se upošteva kratka doba treninga, so izvajale igralke dobro, zadovoljivo igro brez večjih napak. Tempo igre je bil dovolj hiter, kombinacija že večasih izvrstna. Gibčnost in triki še pridejo po daljši rutini. Tekmo je nekoliko oviral spolzki teren. Tekmovanje z drugimi klubi bi doneslo igri večjo temperamentnost in zanimivejši boj.

Principi igre so slični onim pri nogometu, pravila pa so strožja, onemogočajo vsako oglatost in opasnost in prepovedujejo dotakniti se žoge z nogo.

S sportnega in higijeničnega vidika je pozdravljati, da se nudi tudi damam priložnost za izdatno gibanje na prostem zraku in da se skuša prodreti železni obroč konzervativnosti naše publike.

Agitirajte povsod za naš ilustrovani „SPORT“, ki izhaja vsako nedeljo.

Najnovejša motorna vozila.

Velika mesta s svojim na široko razpletenim cestnim omrežjem potrebujejo vsakovrstnih prometnih sredstev, da se omogoči kontakt oddaljenejših delov mesta. Iznajditelj in industrija so že v mnogem pripomogli k razvoju velikih mest ravno kar se prometnih sredstev tiče. Težko pa je, sestaviti prometno sredstvo, ki bi odgovarjalo velikim mestom in ki bi bilo dostopno po svoji ceni vsem slojem meščanstva. Velik korak naprej v tem vprašanju značijo najnovejša motorna vozila, ki se pojavljajo zadnji čas v zapadnih mestih. So to takozvani motorni tekači in cyclecari.

Motorni tekači, Angleži jih nazivljejo »motor scooter«, Francozi »motopatinette« so se pojavili najprej na Angleškem. So to vozila, slična motociklom, le da imajo kolesa s približnim premerom 35 cm, jako široko pnevmatiko, in ne običajnega visokega okvirja, temveč so skoro povsem pri tleh. Motor ne visi na okvirju, temveč je pritrjen ali na prednje ali na zadnje kolo. Motor je vedno enocilinderski, običajno s premerom 44 mm in mahom 60 mm. Vžig je z magnetom, prenos z verigo. Rezervoar za bencin za 1 do 2 litra

Cyclecari so več ali manj automobilizirani motocikli. Grajeni so skoro izključno na 4 kolesih, le redki na 3, motor imajo deloma spredaj, deloma zadaj, za vodilo jim služi volan in prenos sile na kolesa je ali z verigami, ali s kardanom. Največkrat pa je uprav pri prenosu vporabljen kak nov sestav. Motor je dvocilndrsi, lahek motor. Zelo pogosto se uporablja osobito v zadnjem času dvotaktne motorje, ki se pri teh tipah prav dobro izkažejo. Cyclecari imajo popolno avtomobilom slično karoserijo in obliko, tako da izgledajo zelo okusno. Tvorijo prehod med malimi avtomobili (kakor pri nas poznani Wanderer in Laurin & Klement) in med motocikli. Neka švedska tovarna gradi n. pr. te cyclecare s popolnim motociklom, ki izgubi šele pri svojem prednjem delu pravo obliko in preide v auto. Tovarna celo izjavlja, da more vsak, tudi že rabljeni motocikel predelati v tak cyclecar. Seveda je to najprimitivnejša oblika cyclecarov, kojih izdelava je sicer pri veliki večini tehnično zelo dovršena in zanimiva.

Cyclecari so si mnogo bolj osvojili srca publike kot motorni tekači. Danes so že po vseh mestih častno zastopani in v zadnjem pariškem salonu ter na londonski »Olimpia Shaw« je bilo izredno veliko njih število.

Sportni teden: Parova dvojka s krmarjem, gdč. Trnkoczy in Vrtačnik, krmar Lukan — prva v tekmi damskih dvojok.

prostornine. Zavora je oklepna na ono kolo, ki ne nosi motorja in se je poslužuje z roko. Vodi se z visokim vodilom na prednje kolo. Med prednjim in zadnjim kolesom je širok stopalnik, na katerem običajno vozač stoji, včasih ima zadaj kak sedež, ki pa služi bolj kot naslanjač. Celotna dolžina tekača znaša ca. 140 cm, hitrost, ki jo doseže na uro, 20—25 km. Manjše napeitosti, kot so običajne v mestih, prevozi, v strmejših klance ga je treba potiskati.

Uporabni so ti motorni tekači v mestih z gladko tlakovanimi cestami, za vožnje po deželi niso. Ker so jako lahki, jih z velikim zanimanjem vozijo tudi dame, ter obetajo postati, osobito, ko se še izpopolnijo, jako priljubljena vozila velikih mest. Danes izdeluje že dolga vrsta avtomobilnih tovarn te tekače.

Tudi sport si jih je že osvojil, najrazličnejše tekme so bile z njimi, celo gorske in z damami. Izkazali so se vedno dobro, kar je pospešilo njih populariziranje.

Druga novost na polju motornih vozil so takozvani »cyclecar«. Slovenski izraz za nje bo težko najti, splošno se jih imenuje z angleškim izrazom, niti nemški Krafrad - Auto se tam ni udomačil.

Glavna korist cyclecarov je njih majhen obseg, lahek motor, ki je v obratu tudi cenen, in majhna teža celega vozila. Ideja malega cenene avtomobila je že jako stara, le do prave izvedbe do cyclecarov ni prišla. A tudi pri cyclecarih je praktična uporaba le za velika mesta, za ture in dolge vožnje v današnji obliki trajno ne bi bili.

Kaj vneti so pa cyclecari za sport. Absolutno hočejo tekMOVATI s svojimi manjšimi brati motocikli, kot motorni »motocikli«, in s svojimi večjimi kolegi, katere zavidajo za njih veliko število HP. Le redke avtomobilne tekme so še brez kategorije cyclecarov, celo pri gorskih dirkah nastopajo z uspehom. Dunaj jih je pripustil na konjsko dirkališče v Badnu, kjer so odnesli prav lepe rezultate.

Motorni tekači bodo našli pri nas manj odmeva, medtem ko bomo skoro gotovo imeli tudi po naših ulicah priliko seznaniti se s cyclecari.

Nogomet.

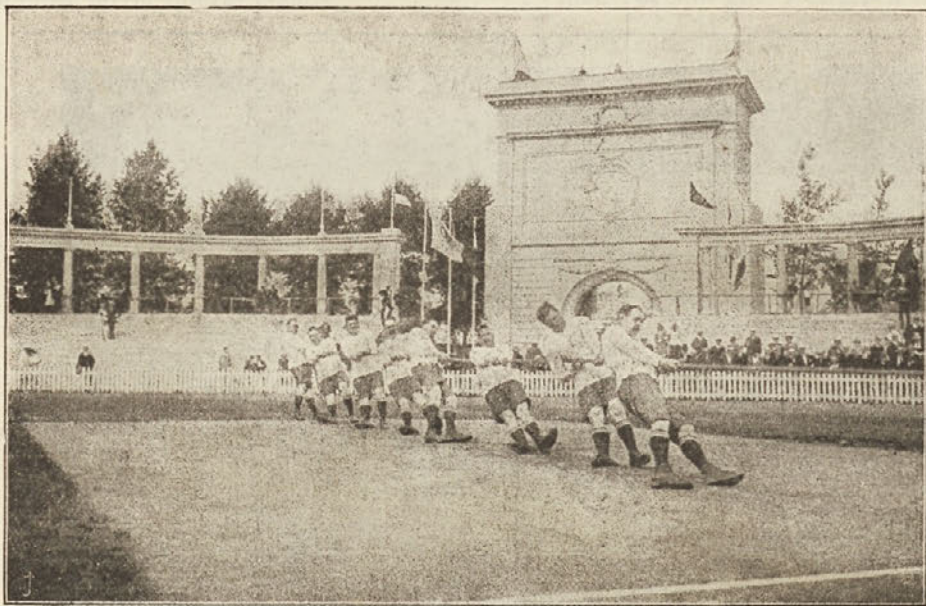
Jesenske tekme za prvenstvo Ljubljanskega nogometnega saveza se bližajo koncu. Po razporedu se vrši finale 14. novembra v Mariboru. V posameznih okrožjih se zaključijo tekme že preje; v Mariboru igrata v nedeljo 31. t. m. kot zadnja Herta in Rapid za prvenstvo okrožja Maribor, v Celju so se tekme za prvenstvo okrožja Celje zaključile 24. t. m. z zmago S. K. Celja. v Ljubljani ima prvenstvo S. K. Ilirija, drugorazredno prvenstvo se zaključijo 7. novembra. V finale pridejo torej Ilirija, Celje in Rapid ali Herta.

Pretekla nedelja je donesla več nepričakovanih rezultatov. Izenadila je zlasti zmaga Celja nad Atletiki, ki so 3. oktobra igrali proti Iliriji 2 : 2. Maribor je nepričakovano, po lepi, otvorjeni igri dosegel proti Herti neodločen rezultat 1 : 1 in Primorje je odneslo Svobodi dve točki, ki jih je smatrala že za sigurni. Hermes je vodilno pozicijo med ljubljanskimi drugorazrednimi utrdil s sigurno zmago nad Jadranom, ima pa pred seboj še obe težji tekmi proti Primorju in Svobodi. V naslednjem prinašamo poročila:

kot proti Celju, ki konča v autu. Z obeh strani se ostro napada. Halftime 0 : 0. — Prve minute po odmoru Atletiki trajno napadajo, Hikel v голу ima priložnost pokazati svojo dobro kvaliteto. Atletiki vendar že po kratkih minutah podležejo tempu in Celje preide v krepko premoč. V 14. minutah pade po levi zvezi prvi gol za Celje, ki ga pozdravi publika s frenetičnim odobravanjem. Atl. pridejo le še redkokdaj skozi linijo halfov, napadalcu Celja ostro napadajo. Približno v 20. minutah izključi sodnik prvega halfa Celja, Celje igra odslej le z 10 igralci, ostane pa kljub temu v premoči. V 43. minutah Jandin solo in 2. gol za Celje, ki pa ga Atl. ne marajo priznati. Kapitan Atl. pozivlja svoje moštvo, naj zapusti igrišče, odzove se temu pozivu le eden. Igra se nemoteno nadaljuje in konča z zmago tehnično slabjšega, a izvanredno požrtvovalnega in vztrajnega Celja. — Publike je bilo mnogo, a vedla se je neprimerno in nesportno. Bilo bi umestno potem dnevnikov poučljivo vplivati na širše občinstvo v Celju. — Tekmo je sodil savezni sodnik g. Hrast.

Primorje : Svoboda 2 : 0 (2 : 0), koti 3 : 7.

Po dosedanjih rezultatih Primorja se je pričako-

Olimpijada : Borba z vrvjo; zmagovalno angleško moštvo.

Celje : Atletiksportklub 2 : 0 (0 : 0), koti 5 : 3.

Zasluzena zmaga požrtvovalno igrajočega Celja. Atletiki so nastopili kompletni, bili pa so v slabi formi. Odpovedala je zlasti obramba Krell - Schallöcker. Izmed halfov je storil Dürschmid v centru mnogo več kot svojo dolžnost; bil je duša svojega moštva, delal je neutrudljivo, vendar poraza ni mogel preprečiti. Napadalna vrsta ni zmogla celo igro niti enega opasnega šuta na celjski gol, tudi kombinacija ji ni bila osobita. — Proti temu moštvu je postavilo Celje izbalanciran, dosti dobro vigran in izvanredno požrtvovalen team z novim srednjim napadalcem Jando, ki se je dobro obnesel. Najboljši v moštvu je bil zopet centerhalf Cizelj, Hikel v голу ni bil preobložen z delom, kolikor pa ga je dobil, ga je opravil sigurno. Obramba Šofl - Čančar je bila svoji nalogi docela kos, levi half Poljakovič je dober, toda unfair, tako ga je moral sodnik v drugi polovici izključiti. Napadalna vrsta je bila v drugi polovici tekme izvrstna.

Igra se je začela z neobičajno ostrim tempom. V prvi polovici so nekoliko nadkriljevali Atletiki, po zaslugi izbornih backov Celja pa svoje premoči niso mogli izrabiti. Kot proti Atl. v 10 m. ubranjen, kmalu nato

valo, da bo zmagala Svoboda. V celem je Svoboda imela tudi nekoliko več od igre, njeni napadalcu pasobili za gibčno in odločno obrambo Primorja prešibki, da bi dosegli uspehov.

Primorje je postavilo proti Svobodi prenovljeno moštvo, ki je močnejše od dosedanjih sestav. Imelo je lepo, naglo skupno igro — in, kar mu je najbolj pripomoglo do zmage, kazalo je več discipline kot običajno in je moglo vsled tega igro boljše razviti. Dobro so bili v Primorju Bano in Pavlovič v napadalni vrsti, Birsa med halfi, levi branilec Mozetič in Černovic v голу. Celo Primorje razen Mozetiča in Birse ima slab start na žogo. Manjka tudi skupnosti med napadalcu in krilci.

Napadalna vrsta Svobode goji lepo kombinacijo; notranji trio je dober, bil pa je za branilce Primorja preveč neodločen in preveč počasen ter pozicij, ki si jih je lepo ustvaril pred nasprotnim golom, ni izrabil. Halfi dobro krijejo, uporaben pas v napadalu vrsto pa ima le Pečnik. Žoge levega halfa so za lastne napadalce vedno neporabne. Obramba je dobra. Golman je prav dober; bil je parkrat nepazljiv — dobil je vsled tega iz ca. 25 m gol.

V prvi polovici je Primorje nekoliko prevladovalo. Igra je bila fair, lepa in otvorjena ter je imela več kras-

nih momentov. — Začetni udarec ima Svoboda, Primorje ubrani in ripostira. Aut. Kazenski strel proti Primorju tik pred kazenskim prostorom. Černovic brani. Kmalu nato prikombinirajo napadalci Svobode pred gol, sigurna šanca, Černovic pobere desni zvezi žogo z nog in reši pozicijo. Primorje odgovori z novimi napadi, v 28. min. pade po Birsi iz pribl. 25 m vsled nepazljivosti Primorja 1. gol za Primorje. V 34. min. zviša Saksida rezultat na 2 : 0.

V drugi polovici do pribl. 30. min. občutna premoč Svobode. Vrsti se napad za napadom na gol Primorja, Svoboda si ustvari par lepih pozicij, preigra večkrat obrambo Primorja, vendar gola ne doseže. Primorje zgublja glavo in po nepotrebnem prestavlja igralce. Proti koncu se zopet vigra in ostro napade. Primožič v čistem stilu brani par Banotovih »bomb«, nato konec. V drugi polvici je bila igra na nižjem nivoju, parkrat so bili igralci tudi unfair.

Sodnik g. Vodišek je bil nepristranski, toda sicer slab.

Hermes : Jadran 4 : 0.

Hermes je bilo odlično boljše moštvo, vendar pa ne v taki meri kakor kaže rezultat. Jadran je imel nesrečen dan, nedeljo poprej proti Primorju je pokazal čisto drugo formo. — Sodnik g. Vodišek se obnaša na igrišču nekoliko preveč ležerno, včasih mu manjka tudi korektnosti.

Rapid : Rote Elf 4 : 2 (1 : 1). Prvenstvena tekma med Rapidom in R. Elf se je vršila 17. t. m. na Rapidovem prostoru. Rapid je bil to pot prisiljen postaviti v moštvo 6 igralcev iz rezerve, kljub temu doseže po Skalaku vodilni gol. Rote Elf po Winklerju efektivno izenači in dalj časa oblega Rapidov gol. Polčas 1 : 1. — V začetku druge polovice doseže Rapid po Skalaku vnovič vodstvo. R. Elf odgovori z ostrim napadom ter zopet izenači. »Enajstmetrovka« donese Rapidu 3. gol. (Pernath E.). Rapid preide nato v očitno premoč in doseže po Wogrinu še 4. gol. Tekma je bila fair in je pretekla v redu. Lepa nizka kombinacija in živahen tempo sta napravila to tekmo za eno najzanimivejših v letošnji jesenski sezoni. Koti 5 : 4 za Rapid. — Sodnik g. Friedau je bil dober.

Mariborski rezultati 10. oktobra: Rapid Ia : Vesna 3 : 0, Rapid II. : Vesna Ia 4 : 2, Rapid old boys : Rote Elf old boys 2 : 1.

Maribor : Herta 1 : 1, polčas 1 : 0, koti 6 : 8.

Tekma se je začela po krivdi Maribora s polurno zamudo; Herta je bila samo za četrto ure boljše. Način, kako se po soglasnih dosedanjih poročilih pripravljajo tekme v Mariboru, je vreden ostre obsodbe. Klubi pripravljajo svoje moči s prepri in med seboj in nesoglasji v sebi. Dogajajo se vsled tega vedno in vedno netočnosti, nesportni incidenti na igriščih in slabi sportni uspehi. Naravno vpliva to tudi na publiko. Resna sportna publika te nezdrave razmere opaža, vidi pri tekmah namesto napredka nazadovanje, namesto sporta dostikrat vse kaj drugega ter izgublja interes na takem sportu in dobro mnenje o klubih — prirediteljih. Za saniranje teh razmer je sedaj, ob koncu sezone, kasno, vzeti pa bo treba prihodnjo pomlad pri podsavezu mariborske vaje krepko v roke in vpotrebiti za saniranje mariborskega sporta vsa sredstva. Če ne gre drugače, naj se klubu, ki ni zmožen napraviti na svojem prostoru red, diskvalificira igrišče, igralcem, ki publiko hujskajo namesto da bi ji bili v dober vzgled, naj se za vedno prepove igranje. Opozori naj se na take klube oblastva in v skrajnem slučaju doseže njihov razpust.

S tehnične strani je slabo, da so igrišča v Mariboru neograjena in da celo nimajo barijer. Nedostatek postane seveda še večji s tem, da klubi običajno ne postavijo nobenih rediteljev ali pa jih poščeje šele v zadnjem hipu med nedoraslo publiko. Isto postopanje se opaža glede stranskih sodnikov. — Blagajniška in

kontrolna služba redkokdaj funkcijonira; posledica so slabi finančni rezultati.

Odpravite te temeljne napake in nedostatke naj bi bilo prvo delo vseh klubovih odborov v Mariboru. Za njimi zadene ta dolžnost tudi vsakega posameznega člana, igralca ali neigralca. Vsi mariborski klubi brez izjeme krvavo potrebujejo notranje konsolidacije, ki so jo doslej zapostavljali puhlim trenutnim uspehom na zunaj. Noben klub doslej menda še ni prišel na to, da so trajni uspehi mogoči le tedaj, če je klub trdno notranje organiziran.

Mariborovo moštvo je nastopilo v nedeljo v novi sestavi, ki je na vseh mestih lepo izgajena in dela zelo simpatičen utis. Malodušnost, ki izvira iz letošnjih neuspehov, je to moštvo vsaj včasih odvrгло in se povzpelo do večje energije. Maribor goji solidno, včasih pač malo počasno kombinacijo po tleh. Tehnike nekaterim igralcem še manjka. Dobri so bili golman, desni back, srednji in desni half ter leva zveza. Desno krilo je slabše, a se zelo potrudil. Moštvo kot celota je v skupni igri in preudarnosti Herto nadkriljevalo.

Herta je tehnično boljše od Maribora. Zdi se, da v nedeljo ni bila v osobiti formi. Ugajali so golman Dolinšek, back Stauber, desni half Wagner in leva zveza. Center Friedau moti igro s tem, da zahaja neprestano v off side.

Tekma je bila zanimiva, popolnoma otvorjena, brez izrazite premoči te ali one strani in zelo fair. Napeti momenti so bili redki. Pred golom Herte je nastalo nekaj nevarnih pozicij, gol za Herto je padel vsled nespornega med golmanom in levim backom (Friedau). Gol za Maribor je napravil Muzlovič v levi zvezi. — Sodnik g. Betetto.

Zunanji rezultati.

Split: prvenstvene Hajduk : Uskok 2 : 0, Jug : Uskok 1 : 0. — Hajduk : Grazer A. K. 3 : 1.

Čakovec: Varaždinski Š. K. : Čakovački Š. K. 6 : 3.
Berlin: Nemčija : Ogrska 1 : 0. 50.000 gledalcev. Nemčija zmaga z enajstmetrovko.

Wien: Prvenstvene Rapid : Amateure 1 : 0, Hakoal : WAF 2 : 0, Sportklub : Rudolfshügel 4 : 1, Vienna : Wacker 0 : 0, Herta : FAC 2 : 2, WAC : Admira 2 : 1.

Praga: Meteor : Slavia 2 : 1, Sparta : Victoria 1 : 0, Teplitzer FK. : Karlsbader FK. 3 : 2, DFC, Praga : DFC, Aussig 6 : 1.

Budapest: MTK : FTK 2 : 1, 3. okraj : BTC 3 : 1.

Imenik nogometnih klubov izide letos v Zagrebu v interesu vsakega kluba je, da bo uvrščen v imenik. Klubi naj pošljejo na naslov: Ivan Desput, Zagreb, Vinogradska ul. 4 takoj: 1. Ime kluba, 2. Sedež kluba, 3. Leto osnovanja, 4. Ime predsednika, 5. Ali je klub vključen v J. N. S. ali ne.

Službene objave Ljubljanskega nogometnega podsaveza.

Iz upravnega odbora. Gg. St. Vrančič in St. Planinšek izstopata iz upravnega odbora. Namesto njih se kooptirata v odbor gg. F. Jerala in V. Vodišek. Poslednji prevzame mesto II. tajnika. — Sportni klub Sava, Kranj, se črta na utemeljeno prošnjo iz letošnjih jesenskih prvenstvenih tekem. — Vsled velike razlike v jakosti med dosedanjimi prvorazrednimi in drugorazrednimi klubi v Mariboru se sklep. po katerem bi imel poslednji iz I. r. pasti v II. r., sistira.

Iz poslovnega odbora. Verificirajo se prvenstvene tekme: Herta : Rote Elf 4 : 3, Rapid : Rote Elf 4 : 2, Herta : Maribor 1 : 1, Celje : Atletiki 2 : 0, Hermes : Jadran 4 : 0, Primorje : Svoboda 2 : 0. — Protest Svobode, Ljubljana, proti verificiranju tekme Primorje : Svoboda se kot neutemeljen odbije. — Protest Rote Elf, Maribor, proti verificiranju tekme Herta : Rote Elf se istotako kot neutemeljen zavrne. — Dopis Atletikskortkluba, Celje, v zadevi Štošir se vzame v znanje; ugotovi se, da igr. Štošir za L. N. P. sploh še ni verificiran. Ker je Svoboda, Celje, vkljub temu nastopila z njim v

prvenstveni tekmi proti Celju, se ji kot kazen odbijeta 2 točki od v prvenstvu doseženih točk. — Protest Atletiksportkluba Celje glede prvenstvene tekme s Celjem, oziroma glede igralca Junde se kot neutemeljen zavrne. — Vzame se na znanje poročilo J. N. S., glasom katerega se je prošnja Herte, Maribor, naj bi se diskvalificiranje igralca Hobacherja preklicalo, odbila.

Iz kazenskega odbora. Igralcu Poljakoviću (S.K. Celje) se vsled unfair igre v tekmi proti Atletikom izreče ukor. — Igr. Krella (Atletiksportklub, Celje) se kaznuje s šestmesečno prepovedjo igranja, računši od dne 24. oktobra, ker je kot kapitan v tekmi proti Celju dne 24. t. m. nagovarjal svoje moštvo, naj zapusti igrišče ter je igrišče sam tudi zapustil. Vsled istega delikta se kaznuje igralec Oreschnig (Atletiksportklub, Celje) z dvamesečno prepovedjo igranja; kot olajševalno se smatra pri zadnjem okoliščina, da je zapustil igrišče vsled poziva svojega kapitana. **Tajnik.**

Lahka atletika.

Pred rokometno tekmo je priredila Ilirija lahko-atletične tekme v manjšem obsegu. Z lepim uspehom so nastopile v lahki atletiki tudi članice damske sekcije. Poleg Ilirije so sodelovali pri teh tekmah še S. K. Primorje, S. K. Jadran in S. K. Sparta. Doseženi rezultati odgovarjajo majhnemu obsegu prireditve, Publika, ki se je kljub hladnemu jesenskem vremenu zbralo na prostoru mnogo, je kazala za tekme veliko zanimanje. Atrakcija za širšo publiko je bil naravno prvi nastop članic. Nepričakovano zanimive so bile nadalje tudi borbe z vrvjo, ki odslej sigurno ne bodo manjkale na nobeni naši lahkoatletični prireditvi. Rezultati so sledeči:

100 m: 1. Lenassi 12'1, 2. Beneš. Na startu 8 tekmovalcev.

60 m članice: 1. Bambičeva 9'8, 2. Blejčeva, 6 tekmovalk.

400 m: 1. Vidmajer 61'1, 2. Čuk (Jadran), 7 tekmovalcev.

Damska stafeta 4 x 60 m: Na startu tri stafete Ilirije. 1. stafeta 40 sek., 2. stafeta 44'5.

Stafeta 4 x 100 m: Na startu po ena stafeta Ilirije, Sparte in Primorja, 1. Ilirija 51'1, 2. Sparta 53'3.

Vlečenje vrvi: Po dolgem boju »potegne« Ilirija Primorje. Članice: zelena rokometna skupina zmaga proti rdeči.

Kolesarstvo.

Velike mednarodne dirke na olimpijskem dirkališču v Berlinu so se vršile ob številni udeležbi, vendar je tekmovalce zelo oviral hud mraz in dež, da niso dosegli najboljših rezultatov. Glavna dirka je bila »dirka favoritov« v dveh delih in sicer na 40 in 60 km. V prvi tekmi na 40 km je zmagal Appelhans v 32:192, drugi Bauer je bil 1110 m za njim, tretji Vermeer (Nizozemec) 2250 m. V drugi dirki na 60 km je zmagal zopet Appelhans v 50:49³, drugi Lewanow 90 m za njim, tretji Vermeer 2760 m. Celotna klasifikacija je I. Appelhans 100 km, drugi Lewanow 97:560 km, tretji Vermeer 93:700 km.

Automobilizem.

Dirka pri Gaillon; najstarejša avtomobilna gorska tekma Francije, se je vozila letos po presledku sedmih let z velikim uspehom in je prekosila vse dosedanje tekme. 150 je bilo prijav za sedem skupin avtov s 30 kategorijami. Zadnji rekord Gaillon dirk je imel Benz auto 200 HP z 21 $\frac{1}{2}$ l cilindrske prostornine še v letu 1911 z 22 sekundami in je bil od takrat neprekošen. Proge je samo 1 km in ima 22% strmine, 1 km pa zaleta za leteči start. Lansko leto je skušal Thomas na dvocilindrskem Fiatu prekositi rekord, kar se mu je z 21 $\frac{3}{8}$ sek. posrečilo. (166'666 km hitrost), vendar je s tem ostal

rekord Benza v Gaillon dirki neprekošen. Letos je vladalo ogromno zanimanje za dirko in Thomas se je pojavil s 450 HP Sunbean autom (dvanajstcilindrski) za prekositev rekorda, in Chassagne z Ballot autom. Faktično je Thomas zmogel pridobiti nov rekord in sicer je prevozil v 20 $\frac{3}{8}$ sekunde to je s 174 km hitrostjo. Poleg hitrostne klasifikacije se je klasificiralo tekmovalce tudi po zmožnosti, to je po kakovosti avtomobila. Formula, po koji se je zmožnost računala, je vpoštevala težo avta, hitrost, mere cilindra in število cilindrov.

Prva klasifikacija kaže sledeče rezultate: 1. Renard, Ballot auto, teža 948 kg, cilindri 69—130, uspeh po formuli 0'882619. 2. Collomb na La Licorne. autu, 708 kg, 60—123, uspeh 0'882302. V kategoriji navadnih, turnih avtov je dosegel Voisin na Artault autu rekord s 37 sekundami (za to kategorijo). V kategoriji motornih tekačev, cilindrska prostornina do 175 qum je zmagal Antony na Scootamota z 1:39 $\frac{3}{8}$. V dirki koles s motornim vodstvom je dosegel Tardivelle na Lumier kolesu najboljši čas v 1:39 $\frac{3}{8}$. V kategoriji motociklov je zmagal Pean na Peugeot motociklu 750 kubem prostornine v 29 $\frac{3}{8}$ sek., kar pomenja nov rekord za to skupino. V skupini cyclecarjev je zmagal Violet na svojem Major-Cyclecar, dvocilindrski dvotakni motor, v 45 $\frac{3}{8}$ sekundah. — Thomasov Sunbeann auto, s kojim je on vpostavil nov rekord, ima v V formi montiranih cilindrov s 120 mm premera in 135 maha. Cilindrska prostornina znaša 18 $\frac{1}{2}$ l. Okvir in motor sta popolna nova špeciialna sestava.

Avijatika.

Nov svetovni rekord. Pri leta'skih tekmah na letališču Buc pri Parizu je dosegel Francoz Bernard de Romahet na 300 HP dvokrilcu povprečno hitrost 292'682 km. Vozil je kilometer 12'3 sekunde. Njegovo letalo je znamke Spad-Hispano. Zadnji dan meetinga je pa letošnji zmagovalec v Gordon-Benet-tekmah Sadi-Lacointe tudi ta rekord prekosil in prevozil kilometer v 12'1 sek. kar bi odgovarjalo 296'694 km. Vozil je zopet svojega dvokrilca Nieuport-Hispano. Razven hitrostne, je vseboval meeting tudi druge zanimive tekme. V tekmah težkih, za poštno linije grajenih letal je zmagal na progi Paris-Bruselj-Paris Deullin (na S. E. A.) v 4:15:12 in na progi Paris-London-Paris Bourdon na Spad-Hispano v 4:46:16. V tekmi za čim boljši pristan je zmagal Fronvall (imejitelj Looping rekordov) s tem, da je mogel pristati na v krogu določenem prostoru 10 m premera samo 2 m 60 cm od cilja. V višinskih tekmah sta dosegla Roget na Breguet-Renault in Thierry na Breguet-Renault vsak z 250 kg balasta 7000 m višine. Meeting je bil sijajno obiskan, nad 100.000 občinstva je prisostvovalo tekmam. Vsa prireditve je bila veličastna manifestacija francoske avijatike.

Sportna zveza.

Taksa za sportne prireditve z vstopnino znaša v smislu uredbe z dne 23. oktobra 1920, št. 686 Uradnega lista za sportna amaterska društva le 10%, ako doprinesejo tozadevno potrdilo prosvetnega poverjeništv. »Sportna zveza« bode za vse včlanjene klube priskrbela tozadevna potrdila ter jih klubom doposlala. Katero poverjeništv je v Sloveniji za izdajo potrdila kompetentno, »Delegacija ministrstva financ« še ni odločila. Do prejema tozadevne potrdila izdajo okrajna finančna oblastva klubom, ki so člani »Sportne zveze« začasna potrdila, glasom katerih plačajo dotični klubi le 10% takso.

Vsi klubi, katerim se je tekom zadnjega tedna doposlal poziv, da vpošljejo podatke glede svojega kluba, se pozivljajo, da pošljejo tozadevne podatke do najpozneje 3. novembra, ker bi sicer izostali podatki ne prišli več v »Jugoslovanski sportni adresar«.

»Sport«

izhaja vsako nedeljo Naročnina četrletno (14 števil) 56 K, posamezne številke 5 K. Inzerati po dogovoru.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Narodni dom, Sportna zveza.

Izdaja Sportna zveza Ljubljana, urejuje Stanko Virant, Tiska »Narodna tiskarna«, klišeji iz Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani.